Ensimäiset välittömät tiedot Venäjän vallankumousliikkeestä

Suomesta saapuneitten lehtien tiedonantojen mukaan esitämme lukijakunnallemme alempana ensimäiset välittömät tiedonannot Venäjän vallankumousliikkeestä ja sen vaikutuksesta Suomessa. Suomen lehdet kertovat tapahtumista vasta lauantaina maaliskuun 17 p:nä, siis samana päivänä kuin täälläkin julkaistiin ensimäinen varma tieto Venäjän tapahtumista. Keisarin eroamisesta ei mainita ennen kuin vasta sitte kun puhutaan "entisestä keisarista". Viaporin julistamisesta piiritystilaan kerrotaan kolme päivää ennen kuin vallankumous tapahtui.

Näistä tiedonannoista saattaa osa tuntua hiukan vanhoilta ja ennen julkaistujen kertaamiselta, mutta niistä käy niin selvästi ilmi se mieliala joka vallitsi Suomessa, joskin näkyy että Suomen lehdet kertovat asioista vielä verrattain hillityssä, voisipa sanoa paikoin peitetyssäkin äänilajissa.

Mielenkiintoista on huomata, miten eräät virkaherrat saivat "taudinkohtauksia" ja olivat pakotettuja pyytämään virkaeroa. Kaikesta päättäen onkin erotettu suuri lauma entisiä ja asetettu uusia tilalle.

Työväestö valvoi järjestystä Helsingissä.

Kun hallitus oli kukistunut ja järjestyksen ylläpito joutui entisten virkanyrkkien käsistä pois, astui Helsingin työväestö tarmokkaasti esiin, pitääkseen jälleen kerran yllä järjestystä maan pääkaupungissa, joskaan ei vallan yksin.

Järjestyksen ylläpitämiseksi annettiin seuraava julistus

Helsingin yleisölle.

Järjestyksen ylläpitämiseksi pääkaupungissa on järjestäytyneen työväen, venäläisten sotilaiden komitean ja Helsingin kaupunginvaltuuston edustajista kokoonpantu järjestystoimikunta ryhtynyt toimiin ja ilmoittanut siitä kaupungin maistraatille.

Se on valinnut puheenjohtajakseen lakit. kand. Lauri af Heurlinin, järjestysmiesten esimieheksi kapteeni Knut B. Fogelholmin ja esimiehen apulaiseksi toimittaja Yrjö Sirolan.

Järjestysmiehistönä toimii työväenjärjestöjen jäseniä, ylioppilaista ja kaupungin poliisikunnan miehistöstä valittuja miehiä. Niille on annettu järjestystoimikunnan puolesta allekirjoitettu kolmikielinen kortti ja tunnustuksena on käsivarressa oleva punainen nauha, jossa on valkoinen H kirjain. Järjestystoimikunnan jäsenten, esimiesten ja piiriesimiesten merkkinä on valkoinen käsivarsinauha jossa on punainen H-kirjain.

Kun täällaisen vapaaehtoisen järjestyskunnan toiminnan menestyminen ratkaisevasti riippuu yleisön suosiollisesta suhtautumisesta siihen, niin pyytää järjestystoimikunta, että kaupunkilaiset osottaisivat luottamusta järjestyskuntaan ja tarvittaessa antaisivat sille apuaan järjestyksen pidossa.

Varsinkin pyytää järjestystoimikunta, että yleisö valvoisi väkijuomakiellon tarkkaa noudattamista ja ilmottaisi kaupungin poliisiasemille kaikki sellaiset seikat, joiden huomioon ottaminen saattaa edistää järjestyksen pitoa.

Helsingin kaupungin järjestystoimikunta.

Helsingin Työväenjärjestöjen Eduskunta

hyväksyi kokouksessaan kunnallistoimikunnan toimenpiteet kaupungin järjestyksen valvonnan saamiseksi järjestyneen työväen määräysvallan alaiseksi. Samoin hyväksyi kokous kunnallistoimikunnan valitsemat henkilöt olemaan järjestyskomiteassa sekä ne toimenpiteet, joihin komitea oli ryhtynyt järjestyksen pidon suhteen.

Vallankumoussankarien hautaamispäivänä päätettiin viettää surujuhla ja valiokunnalle lausuttiin evästyksenä, että päivä on vietettävä työstä vapaana.

Kumoukselliset sotilaiden puoleen päätti kokous, sillä tehdystä ehdotuksesta, kääntyä erityisellä julistuksella, missä esiintuodaan vilpitön myötätunto ja kiitollisuus heidän suorittamastaan vapaustyöstä.

Paitsi edellämainittuja, valitsi kokous vielä väkijuomajaoston, jonka huoleksi jäi ehdotusten valmistaminen väkijuoma-asiassa.

Suomen uusi hallitus

Muodostettu kokoomussenaatti, jossa on 5 sosialistia ja 7 porvaria

Eilen illalla myöhään ilmoitettiin sos.-dem. puoluetoimikunnan taholta, että O. Tokoille oli annettu tehtäväksi muodostaa uusi senaatti. Ilmoituksen mukaan tulisi senaatti saamaan seuraavan kokoonpanon:

Varapuheenjohtaja: Suomen Ammattijärjestön puheenjohtaja, **Antti Oskari Tokoi.**

Oikeustoimikunnan päällikkö: lakit. tohtori **Antti Tulenheimo.**

Valtiovaraintoimikunnan päällikkö: toimitusjohtaja, tuomari **Väinö Tanner.**

Kirkollisasiaintoimituskunnan päällikkö: professori Emil Nestor Setälä.

Siviilitoimituskunnan päällikkö: professori **Allan Serlachius**; apulaispäällikkö: filosofiantohtori **Julius Ailio.**

Kauppa- ja teollisuustoimikunnan päällikkö: lakit. tohtori **Leo Ehrnrooth**; apulaispäällikkö työväenasioita varten: Sekatyöntekijäin liiton taloudenhoitaja **Matti Paasivuori.**

Maanviljelystoimikunnan päällikkö: maanviljelijä **Kyösti Kallio.**

Kamaritoimituskunnan päällikkö: filosofianmaisteri **Väinö Vuolijoki.**

Kulkulaitostoimikunnan päällikkö: filosofiantohtori **Väinö Voionmaa.**

Salkuttomana: filosofiantohtori **Rudolf Holsti.**

Samalla kun edellä olevasta listasta meille annettiin tieto, ilmoitettiin myös listassa olevain henkilöiden yhteisessä kokouksessaan sopineen yhteisestä uuden senaatin lähimmästä toimiohjelmasta, johon sisältyy:

eräiden Eduskunnassa aikaisemmin hyväksyttyjen lakien vahvistettaviksi esittäminen; nämä ovat: kieltolaki, asetus työstä teollisuus- ynnä eräissä muissa ammateissa, asetus ammattitarkastuksesta sekä tapaturmavakuutuslaki;

Eduskunnan oikeuksien laajentaminen siihen suuntaan, että Eduskunnalle tulisi esitysoikeus myöskin perustus- ja kirkkolakikysymyksissä; verotusoikeuden ulottaminen myös tullilainsäädännön alalle; ja

että Eduskunnan päättämien lakien voimaan saattaminen turvataan.

Venäjän ja Suomen työväenliikkeen solidaariset suhteet

Puolueneuvosto päättänyt taloudellisesti tukea Venäjän sos. dem. puoluetta.

Sos.-dem. Puolueneuvostomme on päättänyt antaa 10,000 ruplaa perustamiskustannuksiin Venäjän sosialidemokratiselle puolueelle, joka näinä vallankumouksen päivinä on maan alta noussut ja ryhtynyt järjestämään Venäjän luokkatietoista työväkeä julkisiin järjestöihin.

Tervehdys veljeskansalle.

Suomalaiset! Vapauden auringon säteiden välkehtiessä yli tuhatjärvien maan, tervehtii Helsingin Virolainen sivistysseura koko Suomen kansaa toivoen sille menestystä valtiollisessa ja yhteiskunnallisessa luomistyössä sekä kaikissa kansallisissa sivistyspyrkimyksissä. Samat kahleet, jotka teitä, veljeskansaa, sitoivat, ovat meidänkin harteiltamme, poiskarisseet. Vapaina kansoina, käsikätehen liittyneinä uskomme ja luotamme, että sukukansallinen lähentyminen Suomen ja Viron välillä on nyt voimakkaammin, elinvoimaisemmin kuin koskaan aikaisemmin, lisääntyvä ja lujittuva.

Helsingin Virolaisen Sivistysseuran johtokunta.

Virolaiselle työväelle julkinen sos.-dem. yhdistys Helsinkiin.

"Virolainen Hyväntekeväisyys Seura", joka tähän saakka on salaisesti toiminut sosialidemokratiseen suuntaan, päätti yksimielisesti maalisk. 21 p. pitämässään johtokunnan kokouksessa, johon otti osaa joukko seuran jäseniä, esittää Seuran yleiselle kokoukselle, että seuraa tästä lähtien kutsuttaisiin Helsingin Virolaisten Sosialidemokraatiseksi Työväenyhdistykseksi."

Onnittelu Ruotsin sos.-dem. nuorisoliitolta.

Puoluetoimikunta on saanut sähkösanoman:

Onnittelemme teitä tsaarivallan ikeestä vapautumisenne johdosta. Teidän jatkuva taistelunne, työväenluokan vapauttamiseksi, joka nyt on oleva helpompaa kuin tähän asti, saa osakseen meidän vilkkaan myötätuntomme. Ruotsin kansainväliset sosialistit ojentavat veljenkäden Itämeren yli teille.

Sosialidemokratinen Nuorisoliitto.
Kilbom. Larsson.

Vallankumoustapahtumain kehitys Pietarissa

(Helsingin Työm. mukaan.)

Maalisk. 8 päivä.

Kuohunta alkoi Pietarissa jo Torstai-iltana maalisk. 8 p:nä. Alku tapahtui siten, että väkijoukkoja, joihin etupäässä kuului naisia, kokoontui eri osissa Pietaria elintarvemyymäläin luo, mistä turhaan olivat kysyneet välttämättömiä tarpeita.

Kun jauhojen puute oli vallinnut jo helmik. puolivälistä, olivat monet karkeamman ja hienomman leivän myymälät joko vähentäneet tai aivan lopettaneet leipomisen. Jonot leipämyymäläin edustalla kuitenkin joka päivä pitenivät. Sama ilmiö oli nähtävissä myös tee-, liha-, y.m. myymäläin luona.

Varhaisesta aamusta iltamyöhään tuhannet ihmiset pakkasesta huolimatta jonottivat elintarvemyymäläin edustalla, saaden palata tyhjin käsin kotiinsa.

Tästä seuraavaa tyytymättömyyttä vanhan hallituksen käytöt yhä lietsoivat ilmiliekkiin, vainoten kaupungin itsehallinnon ja yhteiskunnallisten järjestöjen pyrintöjä saada lievennystä toimeen elintarveasiassa. Hallitus jäi kuuroksi ja näki näissä vaatimuksissa vain "vastustushalua"; sen sijaan että olisi tyydyttänyt kansan tarpeet, vainosi se vaatimusten esittäjiä.

Mutta eivät nämäkään voineet toimettomina istua. Salassa, mutta pontevasti, järjesti kansa rivejään, saaden Pietarin syvät rivit tietoisiksi järjestön tarpeesta. Vakuutus- ja ammattilehdissä, mikäli niissä tyhjien paikkojen lomassa jotain oli, saarnattiin siitä, että oli saatava aikaan juhlapäivä mielenosoitusta varten kansainvälisen naisten päivän aikaansaamiseksi. Samalla kohdistettiin kansanjoukkojen huomio osuuskuntiin, joihin jo ennen oli kuulunut työväen eturivien ja järjestöjen jäsenet.

Keskussotateollisuuskomitean työläisjäsenten vangitseminen ja lukemattomat vangitsemiset vakuutus- ja osuustoiminta-alalla toimivien kesken saattoivat kovaan jännitykseen työväen, joka tehtaissa ja työmailla piti kokouksia, tullen päätökseen: on noustava vanhaa esivaltaa vastaan.

Huomattava osa näissä oli Putilovin tehtaalla ja veistämöllä missä pidettiin erittäin paljon kokouksia ja jotka keskiviikkona maalisk. 7 pnä tehtaan hallinnon puolesta suljettiin — kuten suoraan ilmoitettiin — työväen mieltenkuohun johdosta.

Torstaina maalisk. 8 pnä oli sitten vietettävä kansainvälistä naisten päivää. Viipurinpuoleisen esikaupungin kutomojen työläisnaiset yksimielisesti lopettivat työn ja koko päivän olivat ottamassa osaa suurenmoisiin mielenosoituksiin Sampsonin prospektilla, Viipurin rantakadulla, Besborodkon prospektilla ja muilla tämän kaupunginosan liikepaikoilla. Vaikkakaan ei työväkeä päästetty tältä puolen kaupunkia Nevan poikki keskikaupungille, niin Newskin prospektille kerääntyi tuhatlukuisia kansanjoukkoja ja sielläkin koko päivän jatkui lakkaamattomia mielenosoituksia. Lakkoon yhtyivät muiden kaupunginosien työläisnaiset ja osa raitioteiden henkilökuntaa. Raitioliikenteessä alkoi tapahtua keskeytyksiä. Varsinkin tämä seikka levitti tietoa lakosta, joka levisi väestön keskuuteen uskomattomalla nopeudella. Aamulla tapahtui muutamia yhteentörmäyksiä poliisivartiostojen kanssa ja ihmisiä kaatui molemmin puolin. Newskillä ja muilla keskikaupungin kaduilla hajoittivat kasakat mielenosoittajat, joskaan ne eivät osoittaneet erityistä innostusta kansanjoukkoja vastustaessaan. Samalla alkoi liikkua itsepintaisia huhuja, etteivät kasakat aio ryhtyä taisteluun kansaa vastaan ja melkein kaikkialla kerrottiin kasakkain ja poliisien välisistä yhteentörmäyksistä.

Maalisk. 8 päivän vastaisena yönä toimitettiin suojelusosaston käskystä taas monilukuisia kotitarkastuksia ja vangitsemisia työväen keskuudessa. Narvan tulliportin alueella vangittiin noin 400 henkilöä ja Viipurin kaupunginosassa olevan "Uuden Lesnerin" tehtaan työväestä noin 60 henkilöä. Tämän jälkeen toimitettiin vangitsemisia myöskin raitiotietyömiesten keskuudessa. Kaikki tämä herätti yhä suurempaa mieltenkiihkoa työmiesten keskuudessa ja seuraavana päivänä tehtiin työtä ainoastaan aniharvoissa pienemmissä tehdaslaitoksissa.

Maalisk. 9 päivä.

T. k. 8 p. alkaneet mellakat saivat heti aamusta alkaen t. k. 9 pnä suunnattoman laajuuden leviten yli koko kaupungin. Kansanjoukkoja kokoontui kaikkialla leipäkauppojen edustalle huutaen: "Leipää, leipää!" Tämän jälkeen koettivat joukot sivukaduilta tunkeutua kaupungin keskiosiin ja etenkin Newskin valtakadulle. Poliisi oli kuitenkin jo varhaisesta aamusta alkaen ryhtynyt toimenpiteisiin estääkseen kansanjoukkoja pääsemästä kaupunkiin.

Tästä huolimatta onnistui kuitenkin useitten kansanjoukkojen tunkeutua poliisiosastojen lävitse. Nikolain rautatieaseman torille, minne kokoontui useihin tuhansiin nouseva kansanjoukko. Eri kaduilta saapui paikalle yhä uusia joukkoja. Poliisi ja paikalla olevat kasakkaosastot eivät kyenneet pysäyttämään kansanjoukkojen kulkua. Raitioliikenne keskeytettiin.

Muutamissa kaupunginosissa kaatoivat kansajoukot kumoon raitiotievaunut ja riistivät ohjaajilta motorien avaimet.

Ilalla pitivät kirjaltajat kokouksen, jossa käsiteltiin kysymystä heidän suhtautumisestaan nykyhetkeen ja etenkin sotasensuuriin. Kokouksessa päätettiin, että kirjaltajain on kieltäytyttävä latomasta sanomalehtiä nykyisten sensuriolojen vallitessa. Tuloksena tästä päätöksestä oli lakon puhkeaminen kaikissa kirjapainoissa.

Ensiksi puhkesi lakko "Birsh Wjedomostin", "Rusk. Woljan" ja "Denjin" kirjapainoissa, missä työväki lopetti työnsä tk. 9 p.

Seuraavana päivänä ei sanomalehtiä ilmestynyt laisinkaan.

T. k. 9 pnä toimeenpantiin keskeytymättä mielenosoituksia ja oli uhrien luku vielä silloin verrattain pieni kummallakin puolella. Poliisi pelkäsi eniten, että mielenosoittajat tunkeutuvat Taurian palatsin edustalle ja alueelle, minne sotajoukot olivat kuitenkin sijoitetut. Työmiesten onnistui kuitenkin tunkeutua mainituille paikoille ja vallankumouksellinen liike levisi tulen nopeudella kaupungin äärestä toiseen.

Aleksanteri 3:n patsaan luona, Nikolain rautatieaseman torilla, pidettiin kokousta.

Poliisi hyökkäsi täällä kansanjoukkoa vastaan käyttäen yksinomaan teräaseita, jolloin muutamia ihmisiä haavoittui. Torille saapui myöskin osasto kasakoita keihäät sojossa.

Kansanjoukko alkoi hajaantua ja suurin osa siitä alkoi kulkea pitkin Newskin valtakatua kaupunginduumaa kohti.

Newskin ja Liteinin valtakadun kulmassa tapahtui uusi yhteen törmäys poliisin kanssa, joka käytti aseita. Useita kymmeniä henkilöitä haavoittui.

Sivukaduille hajaantunut kansanjoukko alkoi pian uudelleen kokoontua kaupunginduuman edustalle. Joukko lähetti muutamia miehiä kaupunginpään Leljanowin luo pyytämään häntä saapumaan torille ja antamaan tietoja elintarveasiasiain tilasta. Leljanow kieltäytyi jyrkästi tulemasta kansanjoukon keskuuteen ja hänen sijassaan ilmestyi paikalle ratsastava poliisi- ja kasakkaosasto, joka hajoitti kansanjoukon.

Eri ryhmiin hajaantuneet mielenosoittajat suuntasivat kulkunsa Mihailowin kadulta Kasanin torille, jonne kokoontui noin 10,000 henkeen nouseva kansanjoukko.

Täällä pidettiin vallankumouksellisia puheita ja laulettiin vallankumouksellisia lauluja. Saman aikaisesti kuului kansanjoukosta huutoja: "Leipää, leipää!" Paikalle saapunut kasakkajoukko ottettiin vastaan eläköönhuudoin ja se kieltäytyi hajoittamasta kansanjoukkoa. Joukon hajoitti vihdoin jalkaväkiosasto, jota komentava upseeri uhkasi avata tulen kansaa vastaan.

Järjestynyt työväki, joka oli yhtynyt sotateollisuuskeskuskomitean työväenryhmään ym. puoluejärjestöihin, ei vielä tähän aikaan ottanut osaa katumellakoihin, mutta samalla se jo silloin laski perusteet uudelle järjestölle, jonka oli määrä asettua liikkeen johtoon. Tehtaissa käsiteltiin kysymystä alue-elintarvekomiteain muodostamisesta ja valtuutettujen valitsemisesta työväen edustajain neuvostoon.

T.k. 10 pnä asetettiin Protopopowin käskystä useitten talojen katoille ja kirkkojen torneihin sekä Nikolain rautatietorin varrella oleviin rakennuksiin kuularuiskuja.

Maaliskuun 10 päivä.

Lauantai-aamuna t.k. 10 pnä piti työväki Pietari Suuren arsenaalin tehtaissa Simbirskin kadulla kokouksen, jossa päätettiin yhtyä lakkoon. Tämän jälkeen lähtivät työmiehet metallitehtalle, missä pidettiin kokous. Useat työväenpuhujat huomauttivat, että arsenaalin työmiehet, joitten elinehdot olivat erittäin raskaat, koska heidän täytyi työskennellä asevelvollisina sotamiehinä, olivat tehneet lakon ja tulleet vaatimaan metallitehtaan työmiehiä yhtymään lakkoon. Kokouksen jälkeen lähti useihin tuhansiin nouseva työmiesjoukko Suomen rautatieasemalle. Mielenosoittajiin liittyi tiellä muittenkin tehtaitten työväki ja Suomen asemalta lähti Liteinin siltaa kohti kulkemaan 30,000:een nouseva työväkijoukko. Siltaa vartioitseva kasakkajoukko päästi tämän suunnattoman kansanjoukon sillan yli. Sillan toisella puolella kohtasivat mielenosottajat uusia kasakkajoukkoja, joitten kanssa he ryhtyivät keskusteluihin. Kansanjoukon pidättäminen oli kokonaan mahdotonta ja kasakat poistuivat. Samaan aikaan kuului rantakadulta pristawin komennushuuto ja n. 150 miehen suuruinen ratsastava poliisijoukko ajoi kansanjoukkoon. Ruoskat alkoivat vinkua ja sillalla syntyi kauhea tungos. Läsnäolleet ovat kertoneet, että tungoksessa haavoittui paljon ihmisiä. Pakokauhun valtaamina heittäytyivät muutamat sillan kaidepuun yli jäälle. Tungoksessa surmattiin muutamia hevosia ja poliiseja. Kansanjoukosta ammuttu luoti kaatoi poliisiosaston komentajan. Jostakin syystä kääntyivät Nishegorodskajan valtakadulla olevat mielenosoittajat, jotka eivät vielä olleet ennättäneet kulkea sillan yli, takaisin ja kansanjoukko alkoi harveta.

Maaliskuun 11 päivä.

Sunnuntaina maaliskuun 11 p. jo aamulla poliisi katosi työväen kaupunginosista ja kaduilla päivysti eri joukko-osien sotamiehiä. Sotamiehet myöskin suojelivat eri seutujen siltoja. Keskusteluissa sotamiesten kanssa selvisi, että he eivät tule ampumaan väkijoukkoihin. Patrulleille jaettiin vallankumouksellisia kehoituksia ja käytiin lakkaamatonta kiihotusta sotaväen voittamiseksi työväen puolelle.

Kansankokouksia järjestettiin n.k. Pietarporin puolella, Moskowan tullin takana ja Hirvi- (Wasilin) saarella. Edellisten päivien esimerkin mukaan työväki pitkiä kiertoteitä marssi Newskille ja laulaen vallankumouksellisia lauluja pysäytti raitiotievaunut sekä pani kohtaamansa ajurit ja auton ajajat yhtymään lakkoon.

Juuri tänä päivänä menettivät mielenosoittajat kaikkein suurimman luvun uhreja, kun toteutuivat huhut, että poliisit olivat kuularuiskuineen sijoittautuneet tien oheen eräisiin kohtiin. Ilalla ammuttiin mielenosoittajiin muutamia laukauksia; seurauksena oli, että sairaaloihin kuljetettiin noin 400 kuollutta tai haavoitettua.

Ensimäinen verinen ottelu tänä päivänä sattui illalla Kasanin kirkon edustalla. Mielenosoittajain joukon seisauttivat täällä Wolhynian ja Liettuan rykmenteistä lähetetyt osastot. Aluksi ampui se ilmaan. Väkijoukko lankesi maahan ja kun se jo maassa makasi, ammuttiin siihen muutamia laukauksia. Kuolleita tai haavoittuneita korjattiin yli 60 henkeä ja vietiin ne kaupunginvaltuuston taloon, jonne saapuivat duuman jäsenet Skobelew ja Dzubinski.

Melkein samaan aikaan Nikolain rautatieasemalla tapettiin sen piirin poliisikomisario, joka oli haavoittanut erästä työmiestä.

Teatterit tänä iltana eivät toimineet. Raitioliikenne aamupäivällä oli käynnissä paikotellen, mutta päivällisen jälkeen seisahtui kokonaan.

Huolimatta tällaisista tapahtumista itsevaltiaan hallitus ei nähtävästi osannut antaa niille mitään merkitystä. Päinvastoin näytti se edelleen täysin uskovan voimaansa, koska se ryhtyi koeteltuun keinoonsa: Kaikkiaan kahta päivää ennen kumousta, nimittäin lauantai-iltana se vangitutti kokouksen jota pidettiin keskustan teollisuuskomiteassa työväenryhmän edustajan Anosowskin johdolla, ja olivat muut jäsenet edustajia eri tehtaista, osuuskuntajärjestöistä ja vakuutusartteleista, kaikkiaan 31 henkeä. Tämä tapahtui siten, että klo 9 illalla lisätty poliisiosasto Liteinin piirin komisarion johdolla ja osasto Wolhynian rykmentistä upseerinsa johdolla saapuivat huoneistoon ja vangitsivat jokaisen.

Maaliskuun 12 päivä.

Heti aamulla seisoi kaikilla kaduilla täysissä sotavarustuksissa kokonaisia rykmenttejä, jonka lisäksi monin paikoin kaduille oli myös asetettu kuularuiskuja. Kulku kaduilla oli suunnattoman vaikeata, kun sanannukaisesti koko kaupunki oli kaduilla.

Juuri tänä päivänä tapahtui ihme: juuri tuo sama Wolhynian rykmentti, joka ensimäisten joukossa vielä eilispäivänä Kasanin kirkon edustalla oli ampunut väkijoukkoon, lähti kasarmeistaan ja yhtyi kapinoitsevaan vallankumoukselliseen väkijoukkoon. Sen jälkeen yhtyivät Liettuan, Preohrashenskin ja Semenowin rykmentit sekä seuraavina päivinä kaikki muutkin Pietarissa olevat joukko-osastot ynnä näiden lisäksi kaikki ne mitä itsevaltiuden palvelijat lähettivät Strjelnasta, Oranienbaumista, Tsarskoje Selosta ja Suomesta.

Poliisit, kuten jo ylempänä mainittiin, ottivat mitä tarmokkaimmin osaa kansanjoukkojen ampumiseen kuularuiskuilla, johon ampumiseen heitä Protopopowin käskystä oli opetettu pitkät ajat.

Kun oli käynyt selväksi, että armeija on kansan puolella, ryhdyttiin ahdistamaan poliiseja. Nämä ilmeisesti jo käsittivät uuden tilanteen, koska silloin kun heitä ruvettiin löytämään, olivat ehtineet pukeutua siviilimiehiksi.

Sekasortoinen ammuskelu yleisten ja yksityisten rakennusten katoille ja ullakoille asetetuista kuularuiskuista ja kiväärreistä saattoi kansanjoukot rajattoman suuttumuksen valtaan. Wladimirin prospektin varrella sananmukaisesti revittiin kappaleiksi eräs poliisiupseeri, joka uunintekijäksi puettuna kuljetti ullakolle hajalleen otettua kuularuiskua.

Maaliskuun 13 päivä.

Tiistai päättyi vallankumoukselliselle armeialle ja kansalle jo täyteen voittoon. Kaikki vanhan vallan ministerit ja räikeimmät kätyrit olivat vangittuina ja vietyinä Taurian palatsiin.

Kukistamaan lähetetyt sotajoukot yhtyivät kansaan.

Se oli niidenkin joukkojen laita, joita tiistaipäivänä saapui Suomesta santarmieversti Tjufajewin toimesta, tämä kun oli edellisenä päivänä saanut rautatieläiset itseään tottelemaan, uhaten vangitsemisilla.

Tiistaipäivänä saapui hänen luokseen Suomesta kuularuiskurykmentti, mutti heti kun sen miehet saivat tietää, mitä varten heidät oli lähetetty, yhtyivät he kapinallisiin tovereihinsa.

Maaliskuun 14 p:stä 16 p:ään.

Keksittiin tapauksia, missä yksinäiset poliisit ammuskelivat vielä, — myöskin räjähdysluodeilla. Useat niistä saivat surmansa, monet myös haavoittuivat, tullen pahoin runnelluiksi. Roshdesiwenskin ja Pietarporin piirissä kansa siinä määrin vimmastui räjähdysluotien ampujiin, että kun niitä löydettiin ja vankilaan kuljetettiin, sattui niinkin, että vangittujen kimppuun hyökättiin, jopa surmattiin niitä.

Talvipalatsia valloitettaessa sai surmansa vastarintaa tehdessään puolustuksen johtaja, eversti Schildknecht.

Itsepintainen poliisien jatkama ammuskelu oli varsinkin huomattava Newskin seudulla Nikolainkadun ja Wladimirin prospektin kulmissa. Asianomaisia taloja piiritettäessä sotilasten täytyi suorastaan kuularuiskuihin turvata, josta tietenkin talot osoittavat asianmukaisia jälkiä.

On saatu tietoon tapaus missä joukko poliiseja, jotka olivat ammuskelleet Iisakin toria ja 14-henkisenä joukkona ammuttiin heti vangitsemisen jälkeen, oli saanut sata ruplaa joka ihmisestä, jonka olivat surmanneet.

Toiselta puolen ilmotetaan miten kansan kiukku poliiseja vastaan nopeasti lauhtui, kun ihmisjoukko kulki ruumishuoneessa, missä ammuttujen poliisien ruumiita säilytettiin, peittyivät nämä aivan paperirahoihin, joita kävijät jättivät poliisien perheiden hyväksi.

Maaliskuun 17 päivä.

Kaupungissa oli jo täysin rauhallista. Kaduilla kulkevien sotamiesten luku oli jo vähentynyt pienempään määräänsä. Myymälät, kahvilat ja pankit olivat avattuina. Pika- ja kuorma-ajurit tekivät tehtäviään. Sanalla sanoen, kaikki meni tavallista menoaan.

Työväen vaatimukset

Kokouksessaan maalisk. 18 pnä päätti Työmiesten ja sotilasten neuvosto 1170 äänellä 30 vastaan olevan mahdollista jälleen alottaa työt Pietarin piirissä, sillä edellytyksellä, että ne heti kun ensimäinen hälyytysmerkki on annettu uudestaan lakkautetaan.

Tämän päätöksen teki neuvosto sentähden, että ensimäinen ratkaiseva rynnistys päättyi mainion onnellisesti ja riittävästi turvasi työläisluokan aseman sen vallankumoustaistelussa. Lakkojen jatkuminen taas uhkaa mitä pahimmin lamauttaa vanhan järjestelmän uuvuttamia taloudellisia voimia.

Niinollen on Pietarin työmiesten jätettävä katu, missä he viikon ajan toimivat odottaen kansan vapautta. Heidän on jälleen palattava työhuoneisiinsa työnsä ääreen elvyttämään ja johtamaan säännölliseen uomaansa meidän taloudellinen elämämme.

Mutta tämän tehtävän voivat työmiehet onnellisesti täyttää ainoastaan eräillä määrätyillä ehdoilla, joita vielä tähän asti heille ei ole ollut turvattu.

Voiko ajatella työn käyvän tuotteliaasti ja tarmokkaasti, jos verstaissa ja tehdaslaitoksissa jälleen tulee työläisten eteen läpipääsemättömäksi seinäksi esimiesten mielivalta pyrkien pitämään mitä kurjimpana työlainsäädännän?

Voidaanko rauhallisesti ja järjestelmän mukaisesti tehdä työtä, jos ei ole takeita siitä, ettei pääoma tule olemaan suhteessaan työmiehiin pakoittavana välipuheena?

Voidaanko odottaa, että vanhan järjestelmän uuvuttamien maan voimien elvyttäminen ja kuntoonsaattaminen olisi täydessä käynnissä, jos ruumiillisen työn alalla melkein kaikki jäisi ennalleen?

Välttämättä on työläistoverien vaadittava pikainen palkansuoritus myöskin niiltä päiviltä, jotka kuluttivat tehtaiden ulkopuolella taistellessaan koko kansan vapautuksen puolesta. Tähän heillä on oikeus, ja ikuisen häpeän hankkii itselleen se, joka heiltä tämän oikeuden kieltää.

Työmiehellä ei ole säästöjä. Hän elää sen mukaan kun saa työtä tehdä. Vapaustaistelijat eivät voi jättää itseään, vaimoaan ja lapsiaan ilman leipää yksin senkään tähden, että he taistelivat tsaarilaisuutta vastaan eivätkä voineet tehdä työtä.

Sitäpaitsi heidän tulee välttämättä heti paikalla saada aikaan työnantajain kanssa joukkosopimus, jota taatusti myös siltä puolen noudatetaan. Tämä sopimus antaa heille takeet siitä, että jokainen työmies saa olla riippumatta työnantajain mielivallasta, täyttämässä sitä tehtävää, jonka työmiesten ja sotilasten neuvoston edustajat ovat heille antaneet.

Tehtaiden hallintojen ja töiden säännöllisen järjestyksen tarkistamista varten on välttämätöntä heti perustaa tehdaskomiteoita, jotka tarkasti huolehtisivat siitä, ettei työvoimaänsa kenenkään tarvitse ilmaiseksi kuluttaa.

Työmiesten on velvollisuus itsensä pitää huolta siitä, ettei heille tuoteta liikarasitusta työlaitoksissa, muistaen, että he vuorotyön kautta voivat taata tuotannon, riistämättä itseltään mahdollisuutta levähtää raskaassa työssään ja ottaa osaa yleiseen ja poliittiseen elämään.

Työläisten on myös viipymättä ryhdyttävä säännöstelemään naisten ja lasten työtä, jota sodan syttymisen jälkeen on ruvettu kaksin kerroin käyttämään. Heikkojen täytyy saada tukea voimakkailta. Lopuksi: työmiesten tulee ymmärtää, että tsaarilaisuus on kukistettu, mutta ei vielä loppuun hävitetty!

Tapahtumain kulku maaseuduilla

(Tiedonannot ovat v.k. 17-24 p:n väliseltä viikolta.)

Kansallismiliisin järjestäminen Turussa.

20 p:n illalla pitämässään kokouksessa päätti Turun kaupunginvaltuusto asettaa komitean, johon valitaan jokaisesta porvarillisesta puolueesta 2 ja sosialidemokraattisesta puolueesta 6 jäsentä. Puolueet ilmaisivat yhtyvänsä kannattamaan tätä komiteaa nimittämällä ne henkilöt, jotka toivovat komiteaan valittaviksi. Komitean tehtävänä tulee olemaan järjestää järjestyksen-

VIKA ALKUPERÄISESSÄ